

2

eglutè

MARCH

1989 *apr.*

KOVAS

eglutė

KOVAS
1989
MARCH

TURINYS

- 3 VELYKOS, A. Abromaitienė
- 4 STEBUKLINGAS AKMUO, Danutė ir Onutė
- 12 BERNIUKAI BOKŠTE, A. Baronas
- 21 RAŠOM IR PIEŠIAM
- 24 PROTO MANKŠTA
- 28 ŽINIOS IŠ VISUR
- 30 KAS YRA KARALIŲ ŽAIDIMAS? D. Sadūnaitė
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

PIEŠINIAI

Viršelis — J. Paukštienės

Vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

P. Augius — 3

J. Paukštienė — 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

A. Sruoginienė — 12, 14, 16, 18, 19

A. Sutkuvienė — 13

S. Šimaitis — 15

R. Lapšienė — 17

Z. Sodeikienė — 20

Eglė — 22

P. Osmolskis — 23, 24

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių ir piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLOTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLOTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

VELYKOS

Ada Abromaitienė

Kristus prisikėlė —
Skamba jau varpai,
Neša aidą vėjas —
Girdite, vaikai?

Jis sušvis kaip saulė —
Pergale paguos.
Bus džiugu pasauly
Ir jauku namuos.

PASAKŲ pėdsakais

STEBUKLINGAS AKMUO

Danutė ir Onutė

Papasakosiu jums apie tai, kas atsitiko Lietuvoje. Atsitiko seniai — prieš 60 metų.

Mikutis buvo ūkininkų tėvų sūnus. Jis buvo jauniausias šeimoje. Visi jį mylėjo, o ypač tėtė.

Tai užaugs mums dainininkas, — kalbėjo tėvas, nešiodamas savo garsiai rėkiantį sūnelį.

Mikučio vyresnieji broliai ir seserys jau ėjo į mokyklą. Jie gyveno mieste ir ten mokėsi.

Truputį paaugęs,
Mikutis visko klausinėjo:
— Kodėl mano broliukai
ir sesutė dideli,
o aš mažas?

— Tu, Mikuti, esi mūsų pagrandukas, — pasakė jo mama.

— Kodėl?

— Nes esi paskutinis vaikas.

— Kodėl aš turiu būti paskutinis?

— Gal nenorėjai iš dangaus keliauti pas mus į žemę...
— vėl pasakė mama.

Mikutis visur sekiojo savo tėvelį. Kur tėtė — ten ir Mikutis. Kai reikėjo pradėti mokytis raides ir skaityti — Mikutis nenorėjo.

— Man nereikia. Tėtė viską žino. Aš klausiu, o jis atsako. Ir aš tuoj viską žinosiu.

Mikučio tėvų ūkis buvo netoli miestelio. Mikutis su mama nueidavo ten į bažnyčią. Kartą jiedu nuėjo velyknakčio vakarą. Mikutis matė Jėzaus karstą ir jį saugojančius kareivius.

— Mama, aš bijau. Einam iš čia. Tie kareiviai pikti ir baisūs.

— Tai mūsų kaimynai, Mikuti. Jie tik taip apsirengę vaizduoja romėnų kareivius. Jie netikri kareiviai.

— Netikri? — suabejojo vaikas, žiūrėdamas į jų blizgančius šarvus, ietis ir žibančius šalmus.

Tuo metu atėjo dvi mergaitės klūpoti prie Jėzaus karsto. Jos buvo apsivilkusios baltom suknutėm su rūtų vainikėliais ant galvos. Vainikėliai prilaikė baltus velionėlius, kurie dengė mergaičių pečius.

— Ar čia angelai? . . . Ne, negali būti — neturi sparnų, — pats sugalvojo Mikutis.

Berniukas stebėjo, kaip aplink Jėzaus kapo olą moterys ir vyraiėjo keliais, rankomis paliesdami vietą, kur buvo kryžius.

— Kodėl jie taip daro, mamyte? — norėjo žinoti Mikutis.

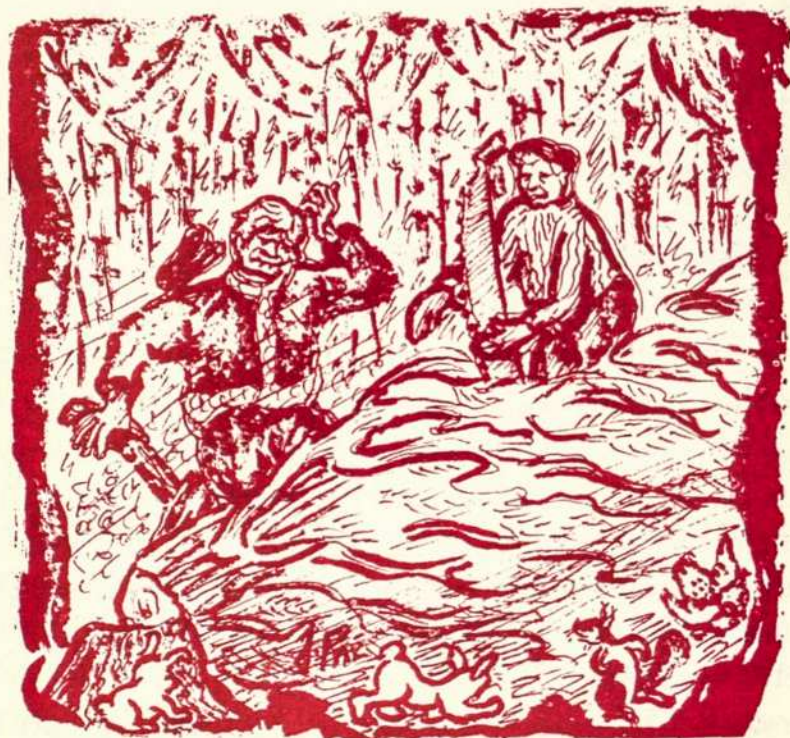
— Ten yra idėtas akmuo iš Jeruzalės, nuo Jėzaus kapo, — paaikškino mama. — Tai relikvija—šventas daiktas.

— Kodėl šventas? — klausė žingeidus berniukas.

— Todėl, kad nuo Jėzaus kapo. Žmonės tiki, kad jei jie paliečia tą akmenį ir pasimeldžia, Dievas išklauso. Pagydo ligonį, padeda bėdoje.

Atėjo Velykos. Mikutis su mama dalyvavo prisikėlimo Mišiose. Jis buvo labai laimingas, kad Jėzus prisikėlė. Su visais garsiai giedojo: "Linksma diena mums nušvito. Aleliuja!"

Pavasaris greit prabėgo, atėjo vasara. Iškeliauvo ir ji, pagelto lapai, atšalo ir pradėjo snigti. Žiemą, kirsdamas eglę miške, Mikučio tėtė smarkiai susižeidė. Medis griuvo, prislėgė koją. Sužeista koja tėtei skaudėjo visą žiemą.

Jis sunkiai vaikščiojo, pasiremdamas lazda. . . Vėl artėjo Velykos. Mikutis jų labai laukė, nes jis širdyje nešiojo slaptą mintį.

— Šiomet nenueisime budėti prie Kristaus karsto velyknaktį, — atsiduso mama.

— Kodėl ne, mamyte? — susirūpino Mikutis.

— Tėtė nesveikas. Negaliu jo palikti vieno. Ir man šiomet daugiau darbo. . .

Mikutis nieko nesakė, bet jis jau turėjo planą. Jis vienas nueis į bažnyčią. Keliais apeis Jėzaus karstą. Ir dar — jis jau turėjo kiaušinio dydžio akmenį. Juo patrins tą stebuklingą vietą, kurią mama nurodė. Ten, kur relikvija. Tada parsineš namo, paslėptą po marškiniais, ir palies tėtės skaudančią koją. Dievas pagydys tėvelį, ir jis vėl galės gerai vaikščioti.

Į miestelį Mikutis kelią žinojo. Šiomet jis jau didelis. Į bažnyčią nueiti nesunku.

Po pietų, kai mama išėjo į tvartą karves pašerti ir paskui palesinti vištas, Mikutis čiupo savo švarkelį ir — pro duris. Dar spėjo su tėveliu atsisveikinti.

— Nenusimink, tėtė, tuoj būsi sveikas.

— Tai geras mano sūnelis, — tarė tėvas, — manydamas, kad Mikutis eina mamai padėti.

Mama ilgai užtruko. Mikutis tekinas bėgo keliu, kad tik greičiau į bažnyčią. Diena buvo šilta, graži. Vaikas greitai pasiekė miestelį ir gatvę, kur bažnyčia. Vos įėjęs, nuo pat durų, Mikutis ėmė šliaužti keliais, vis mušdamasis į krūtinę ir sakydamas: „Viešpatie, pasigailėk mūsų“. Jis matė, kad kiti žmonės taip daro.

Prie karsto, taip kaip pernai, klūpojo baltai pasipuošusios mergaitės. Prišliaužęs prie pat didelio kryžiaus, Mikutis išsitraukė savo akmenį ir ėmė trinti.

— Ką tu darai, Mikai? — prašneko viena iš mergaičių.

Mikutis krūptelėjo, apsidairė. Tada jis pažino kaimynų mergaitę Saulę. Jis tik nusišypsojo, pridėjo pirštą prie lūpų. Pabučiavo kryžių, persižegnojo ir, paslėpęs savo akmenį maišelyje, kurį turėjo pasikabinęs už virvutės ant kaklo, berniukas išbėgo iš bažnyčios. Kelias namo atrodė daug ilgesnis. Jis priėjo upelį ir lieptą, kurį turėjo pereiti.

Buvo jau prietema. Anapus upelio lyg kažkas balto susjudėjo, artėjo ir jam mojavė.

— Šmėkla! — nusigando berniukas, eidamas lieptu. Jau beveik buvo perėjęs į kitą pusę, kai koja paslydo ir Mikutis pasinėrė šaltame upelio vandenyje.

— Mikuti! — suriko mama, čiupdama jam už švarko atlapo. Ištempė varvantį vaiką į krantą.

— Vaikeli, vaikeli, — kartojo mama, — dar būtum prigėręs. . .

Parsivedus namo, mama tuoj nuvilko šlapius drabužius, davė karštą vonią ir paguldė į lovą. Mikutis nesi-priešino.

— Ką tu sugalvojai, Mikuti? Kur buvai? — paklausė tėtė.

— Bažnyčioj, prie Kristaus kapo.

— Kodėl niekam nesakei, kad eini?

— Bijojau, kad neleisit vienam eiti. . .

Po vakarienės, kai mama plovė indus, Mikutis tyliai išlipo iš lovos ir prislinko prie tėtės. Jis ištraukė akmenį ir ėmė trinti tėtės skaudančią koją.

— Tėte, tas akmuo lietė relikviją. Jis tave išgydys. Mama sakė, kad Dievas išklauso, kai žmogus iš širdies ko prašo ir tiki.

— Ir aš tikiu, — tarė tėtė, o akyse spindėjo ašara.

Tą vakarą visi trys sukalbėjo rožančių. Juk rytoj jau Velykos — reikia padėkoti Dievui.

Anksti rytą tėtė atsikėlė ir lengvai išlipo iš lovos. Visi trys pavalgė pusryčius. Mikutis, nors peršalęs, bet buvo linksmas.

— Tėtėi geriau. Tėtėi tikrai geriau! — džiūgavo jis.

Tą dieną tėvas lengviau vaikščiojo, o sekančią galėjo paeiti ir be lazdos. Lazdą jis pakabino sienoje ant vinies. Jis jau visai nešlubavo.

Mikutis dar gulėjo lovoje su didele sloga. Tėtė jam atnešė mamos išvirtos arbatos su avietėmis.

— Ir tu sveik, sūnau. Mudu turėsime kokį gerą darbą padaryti padėkoti Dievui. Jis palaimino šiuos namus.

BERNIUKAI BOKŠTE

A. Barono apysaką pritaikė O.M.

“Tai atsitiko labai seniai, kada ir aš buvau mažas berniukas. Bet ta bažnyčia ir jos bokštai, į kuriuos lipau Lietuvoje, tebestovi ir dabar, — pasakojo senelis.

Aš tarnavau Mišioms. Todėl bažnyčioje galėjau apžiūrėti ir tokius užkampius, kur kiti neidavo. Mes vaikai norėdavome užlipti iki bažnyčios lubų ir pro apskritas skylės pažiūrėti žemyn į bažnyčios vidų.

Nuo lubų buvo galima įlipti į kairį ar dešinį bokštą. Bokštai buvo aukšti. Reikėjo lipti medinėmis kopėčiomis. Užlipus buvo aikštelė. Iš čia per mažus langelius labai toli matyti.

Vieną dieną prieš Velykas aš su savo draugu Paulium padėjome zakristijonui blizginti žvakides. Tai sunkus darbas. Kai baigėm, jau buvo pietų laikas. Suskambėjo didysis varpas. Jo garsas buvo toks stiprus, kad negalėjai susikalbėti.

Kai varpas nutilo, pasakiau Pauliui:

— Graži diena, bus toli matyti. Lipkim į bokštą.

— Gerai, — atsakė jis.

Mes pakėlėm akis ir pasižiūrėjom į du baltus bažnyčios bokštus. Jie atrodė tokie aukšti, kad mums net galva į juos žiūrint sukosi.

Pamatėm keliu einantį Vilių. Jis lankė mūsų mokyklą, bet į mūsų bažnyčią nėjo. Jis buvo protestantas.

— Viliau, — pašaukė Paulius, — nori lipti į bokštą?

— Noriu, — atsakė Vilius.

— Eime, — pakviečiau aš.

Mes suėjome į bažnyčią. Palipom iki vargonų, pasižiūrėjome, paskui pasiekėm bažnyčios lubas. Čia nusivėm batus ir basi pradėjome lipti kopėčiomis aukštyn. Paulius lipo pirmas, Vilius antras, o aš paskutinis.

— Nebijok, Viliau, — sakiau aš. — Laikykis ir bus gerai. Tik nežiūrėk žemyn.

— Nebijau, — atsakė jis, bet aš mačiau, kad jis bijo.

Lipome lengvai, bet nelabai greit. Iš šonų buvo bokšto sienos ir nebuvo baisu.

Bokštas buvo padalintas į tris dalis. Užlipę pirmą dalį, sustojome ant storomis lentomis išklotų grindų. Tada lipome aukščiau. Ši bokšto dalis buvo atvira. Pro bokšto sienas buvo matyti žemė. Čia ir mudviem su Pauliuku buvo truputį baisu, nors lipom ne pirmą kartą.

Kai užlipom į atvirą bokšto dalį, vėl sustojom ant lubų. Tada baigėme lipti iki pat bokšto viršūnės. Čia taip pat buvo medinės grindys. Vietos nedaug, bet per mažus langelius buvo gerai matyti.

— Žiūrėk, aš ten toli matau kitos bažnyčios bokštą!

— Ir aš matau, — prie kito lango gyrėsi Paulius.

Buvo matyti mažyčiai namai, keliai ir pievos. Gražu. Rangėmės prie mažų langelių: susitepėm drabužius, susipurvinam rankas. Tarp kitų mažų namelių, ieškojome ir savo namų. Žmonių pažinti negalėjome.

Pagaliau nutarėm lipti žemyn. Pauliukas leidosi pirmas, paskui Vilius ir aš. Vėl reikėjo lipti pro atvirą bokšto dalį. Čia turėjome pažvelgti žemyn. Vilius išsigando:

— Negaliu, bijau. Vėjas gali per šonus ištraukti.

— Nėra vėjo, — drąsinau jį.

— Nežiūrėk į šonus. Tik dėk koją ant kopėčių skersinio, — kalbėjo Paulius. Jis jau buvo nulipęs kiek žemiau ir žiūrėjo į mus, iškėlęs galvą į viršų.

Viliaus rankos virpėjo. Jis stovėjo sustingęs, bijodamas pažvelgti žemyn. Iš trijų pusių buvo matyti žemė. Vienoj pusėj buvo bažnyčios stogas.

Už poros minučių mudu su Pauliumi jau stovėjome ant lentų apačioje. Vilius liko viršuj.

— Lipk, lipk! — šaukiau Viliui.

— Pamatysi, nulips, — pasakė Paulius. Bet jam pagailo Viliaus, jis vėl lipo kopėčiomis aukštyn. Įkišo galvą ten, kur galėjo matyti Vilių.

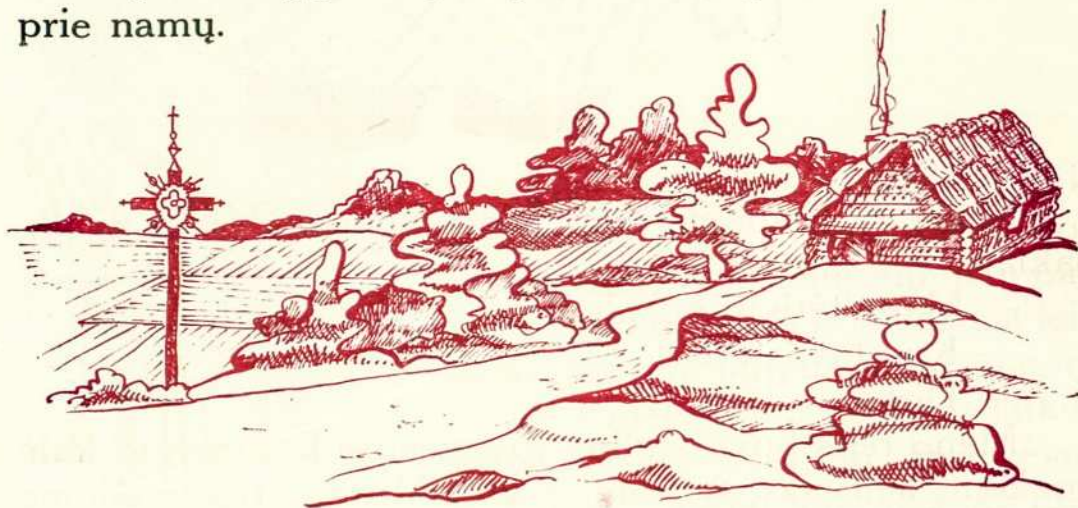
— Žiūrėk į mane ir lipk. Visai nebaisu, — kalbėjo Paulius. Vilius verkė ir nejudėjo.

— Tai būk ten, jei esi toks bailys, — supyko Paulius. Mudu su Paulium skubiai nulipome iki bažnyčios lubų. Nusivalėm dulkes ir apsiavėm batus.

— Ar mes jį taip ir paliksim? — suabejojau aš.

— Kai pamatys, kad laikas eiti namo, nulips, — pasakė Paulius.

Mes abu parėjom namo. Namuose mamytei pasakiau tik, kad valėm žvakides. Nieko nesakiau apie lipimą į bokštą. Pavalgęs nuėjau pas Paulių. Jį sutikau gatvėje prie namų.

— Ar Vilius parėjo namo? — paklausiau.

— Nežinau. Kai išalks, nulips, — atsakė Paulius. Iš jo balso pajutau, kad ir jam rūpi. Nutarėm nueiti iki bažnyčios. Pakeliui sutikom Viliaus mamą.

— Vaikai, ar nematėt mano Viliaus?
— Jis bažnyčios bokšte, — nedrąsiai pasakė Paulius.
— Dieve mano, ko jis ten dabar? — išsigandusi sušuko moteris, pakėlus akis į bokštą.

Mudu su Paulium valandėlę tylėjom. Paskui aš pasakiau:

— Mano tėtis jį nukels.

— Kur tavo tėtis?

— Dirba.

Mano tėtis buvo stalius. Jis vienoje krautuvėje kalė prekėms lentynas. Aš žinojau kur. Mes visi trys nuėjome į krautuvę.

— Tėte, Vilius yra bažnyčios bokšte. Bijo nultipti...

— Dieve, koks vargas su tais vaikais, — sudejavo Viliaus mama. Bijoju, kad ji nepradėtų verkti.

Tėtė mūsų daug neklausinėjo, tik pasakė Viliaus mamai:

— Nebijokit, ponია, nukelsim.

Tėtė pasiskolino krautuvės savininko arklio vadeles. Mūsų visų trijų lydimas, tėtė atėjo į bažnyčią. Mudu su Pauliumi jį dar palydėjome iki bažnyčios lubų. Tada nulipom žemyn, nes norėjome pamatyti, kaip Vilius su tėčiu lips per bokšto atvirą tarpą. Viliaus mama stovėjo išsigandus.

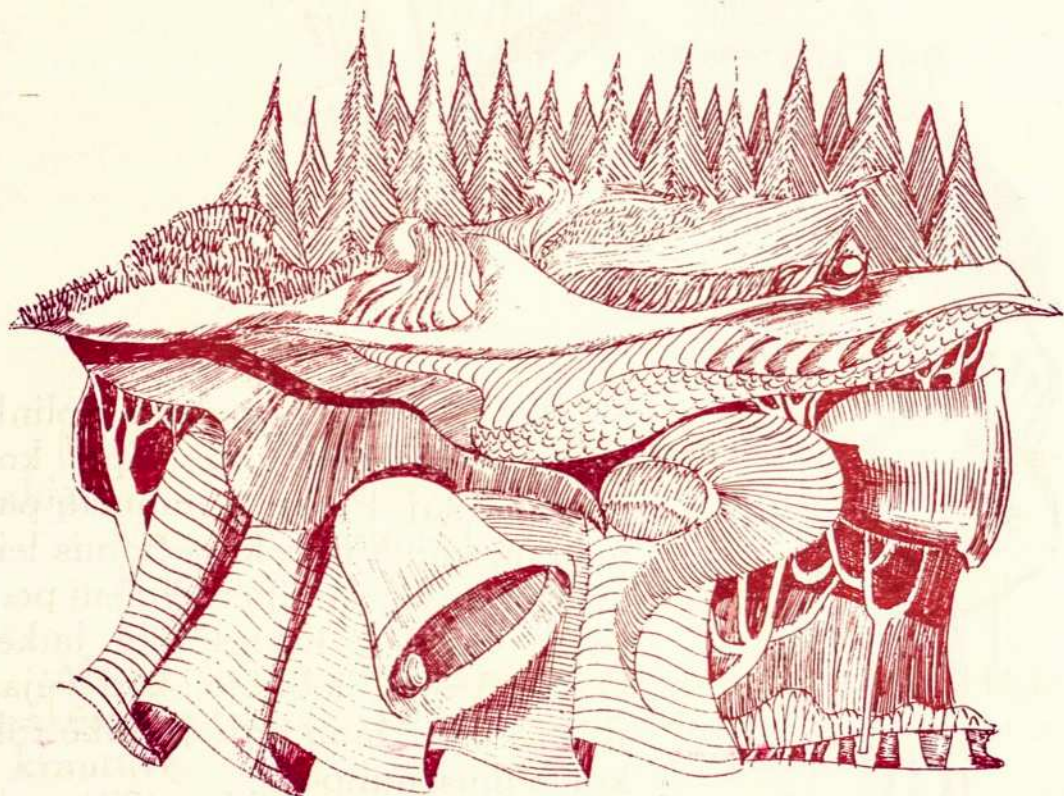
Tėtė užsimetė vadeles aplink kaklą ir pradėjo lipti. Lipo, kol dingo viršuj. Po kelių minučių pamatėm, kad Vilius kopėčiomis leidžiasi žemyn. Jam per liemenį perrištos vadelės, kurias tėtė laikė. Dabar Vilius nebijojo, kad vėjas jį ištrauks. Mano tėtis jį laikė tol, kol Vilius nulipo.

Mudu su Pauliumi palaukėm, kol abu pasiekė žemę.
— Matai, ir nulipai, — pasakė Paulius Viliui.

Prie Viliaus priėjo jo mama:

— Ko laipioji kažinkur? Nori užsimušti? Marš namo!
Ji padėkojo mano tėtei ir nusivedė Vilių namo. Mudu su Pauliumi nubėgome šalin, o tėtė grįžo prie savo darbo. Tėtė mūsų neklausė, kaip Vilius atsirado bažnyčios bokšte. Manau, kad jis žinojo. . .

Vilius truputį ant mūsų pyko, bet paskui vėl buvome draugai. Mes juk nebuvom blogi. Mes tik norėjom savo draugui parodyti gražius vaizdus iš bažnyčios bokšto”.

AŠ ESU KIŠKUTIS

Aš esu kiškutis
Mielas ir gerutis,
Moku aukštai šokti
Ir saldžiai miegoti.

Sveikinu vaikučius
Gudrius ir geručius,
Velykos jau arti,
Tai būkite geri.

Kovas Lapšys

VELYKŲ ZUIKELIS

Per laukus, per pievas
Velykų zuikelis bėga
Su krepšeliu pilnu margučių
Pas gerus vaikučius.

Zuikelis pas mus šiandieną
Ankstį Velykų rytą,
Šokinėja ir trepsinėja
Auseles pastatęs.

Tai geras, oi geras
Tas zuikelis pilkas!
Ir, kad vėl atbėgtų
Per kitas Velykas.

*Zigmas Woodward
K. Donelaičio mokykla
Chicago, Ill.*

*Kiškius nupiešė
Adomas Didžbalis
K. Donelaičio mokykla
Chicago, Ill.*

VELYKOS

*Lina Augiūtė
Westchester, Ill.*

Pavasaris greit atskrido:
Gėlės, paukščiai ir rasa.
Ir nubudo, atsirado Velykos,
Kiškiai ir gamta.

O tas kiškis, toks mažutis
Atšoko taip greitai —
Dovanėlių mums paliko
Ir dingo taip veikiai.

Su tuo kiškiu dar ateina
Ir Dievulis, ir Velykos
Primint mums, kaip Jis mirė,
Kad mes gyvensim, neišnyksim.

MARGUČIAI

Kiaušinių, kiaušinių daug margų —
Didelių, mažų, įvairių spalvų:
Reikia marginti su vašku —
Velykoms bus gražiai išskustų.

Po Velykų nebėr kiaušinių skanių —
Tų margų — didelių ir mažų:
Suvalgyti guli pilvely visi —
Nuo spalvų tik pirštai margi!

*Krista Augiūtė
Westchester, Ill.*

KRISTUS PRISIKĖLĖ

TIKROJI VELYKŲ PRASMĖ

Velykos yra didelė džiaugsmo šventė, kuri sutampa su pavasario atėjimu. Visi Velykų laukia, nes per Velykas gamta pabunda iš gilaus žiemos miego. Visi džiaugiasi, nes per Velykas Kristus nugalėjo mirtį ir prisikėlė iš numirusių. Velykos primena, kad Kristus yra Dievas, kuris viską gali, net nugalėti mirtį.

Velykos yra didžiausia šventė krikščioniškame pasaulyje. Žmonės šiai šventei ruošiasi visą ilgą gavėnią. Verbų sekmadienis, didžioji savaitė ir pagaliau — Velykų rytas, su reikšmingomis apeigomis bei tradicijomis, pakelia žmonių širdis prie Dievo.

Visada prisimenu iškilmingas Prisikėlimo Mišias. Išaušus Velykų rytui, visi skubame į bažnyčią. Pradžioje būna sunku kovoti su miegu. Per miglas matau išpuoštą bažnyčią gražiomis pavasario gėlėmis. Prasidėjus procesijai, gaudžia Velykų varpai. Kai choras užgieda džiugią „Linksma diena“, visi miegai išlaks-to. Ta giesmė skamba didingai ir galingai. Tuo momentu galiu pajusti tikrą Velykų prasmę, kad Kristus tikrai prisikėlė ir pasauliui nušvito linksma diena.

Reikia suprasti tikrą Velykų reikšmę, kad būtų smagiau dąžyti, marginti ir ritinėti margučius, nes margučiai yra vienas iš gražiausių mūsų liaudies meno kūrinių. Reikia džiaugtis lietuviška Velykų bobute ir amerikietišku zuikučiu, kurie vaikus apdovanoja Velykų švenčių metu. Bet svarbiausia, reikia dėkoti Dievui už Velykas, nes ši Kristaus prisikėlimo šventė suteikia žmonėms žemišką ir dangišką džiaugsmą, kuris tęsiasi per visus metus.

Marius Polikaitis

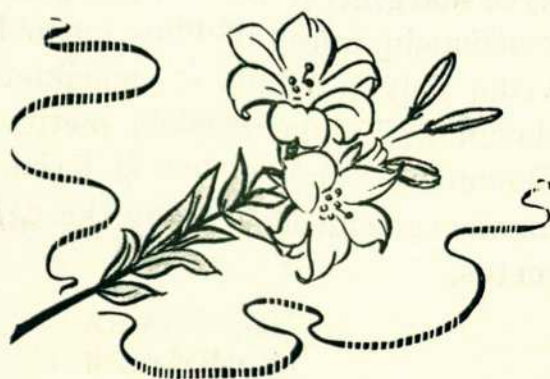
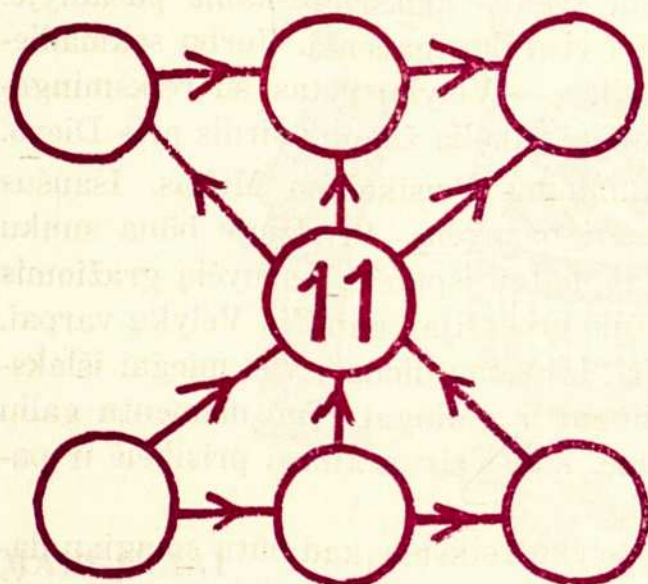
K. Donelaičio lit. mokykla

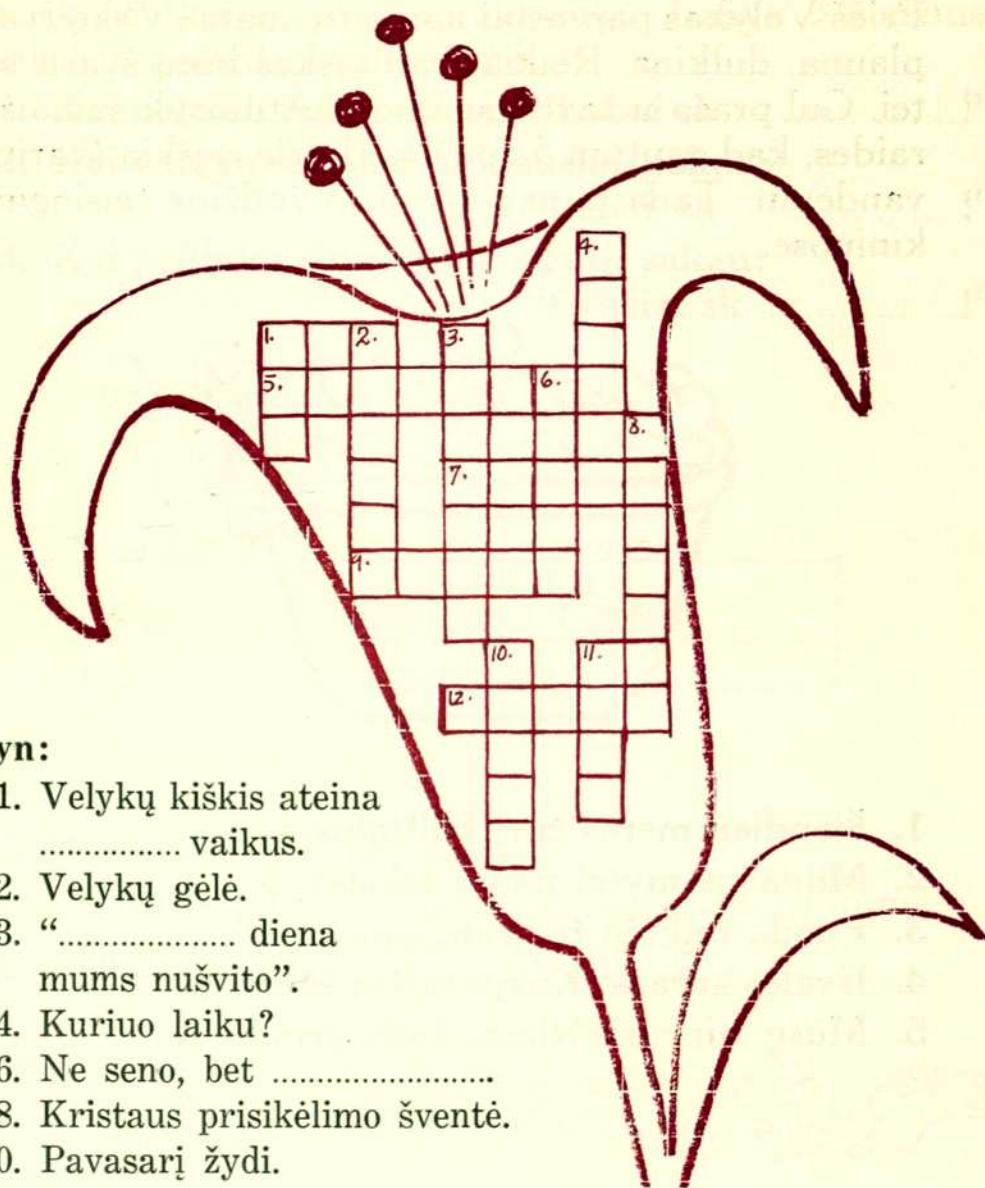
I. SKAIČIAI

Jėzus šioje žemėje gyveno 33 metus. Nurodytus skaičius įrašyk rutuliukuose taip, kad kiekviena eilė — išilgai, skersai ir įstrižai — sudarytų sumą 33.

3, 5, 9, 13, 17, 19

II. VELYKŲ KRYŽIAŽODIS

Žemyn:

1. Velykų kiškis ateina vaikus.
2. Velykų gėlė.
3. "..... diena mums nušvito".
4. Kuriuo laiku?
6. Ne seno, bet
8. Kristaus prisikėlimo šventė.
10. Pavasarį žydi.
11. Priklauso kojai.

Škersai:

5. Džiaugsmo žodis, vartojamas per Velykas.
7. Kuriame Lietuvos mieste pastatyta Prisikėlimo bažnyčia Amerikos lietuvių pinigais?
9. Kas buvo nuristas nuo Kristaus kapo?
11. Kur eisim pamaldų?
12. "..... Kristus, mirtis krito".

III. ŠVAROS SAVAITĖ

Prieš Velykas paprastai namuose mama viską tvarko, plauna, dulkina. Reikia, kad viskas būtų švaru šven-
tei. Gal prašo ir tavo pagalbos? Atitaisyk sumaišytas
raides, kad gautum 5 žodžius, kurie reiškia švarinimą
vandeniu. Tada panaudok tuos žodžius teisingai sa-
kiniuose.

1. Šiandien mama turi baltinius s.....
2. Milda mamytei padės lėkštes p.....
3. Puodą reikėjo tik vandeniu p.....
4. Išvalęs garažą, Kazys nuėjo rankų p.....
5. Mūsų stiprusis Rimas žada grindis m.....

IV. MİSLĖS

Atspėk, kurie vaisiai čia slepiasi.

1. Gražus kamuoliukas, raudonas šoneliukas.
2. Kartais už stogą didesnis, kartais už pelę mažesnis,
Žalias kaip žolė, saldus kaip medus.
3. Tamsus paltukas, kaulo pilvukas.

V. KIŠKIO GALVOSŪKIS

Kiškis-Piškis sugalvojo galvosūkį. Įrašyk 3 žodžius, kurie prasideda raidėmis SK.

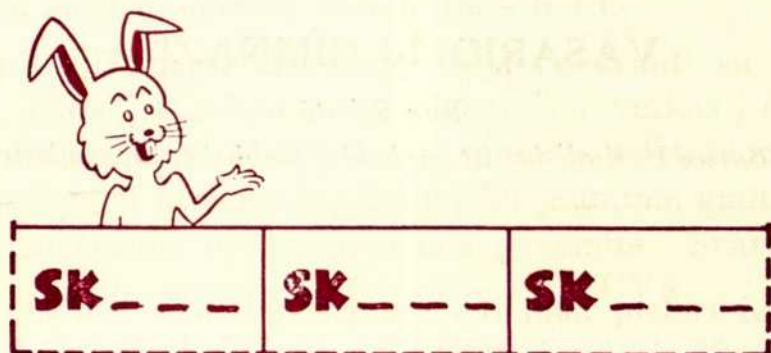
1. Kai neturiu laiko, sakau: "Labai sk.....!"

2. Kai valgau šokoladinį kiaušinį, sakau:

"Labai sk.....!"

3. Kai peiliuku išpuošiu margutį, sakau:

"Gražiai sk.....!"

VI. VELYKŲ SVEIKINIMAS

Įrašyk balses, kurių trūksta, ir gausi pasveikinimą.

L—INKSM— ŠV—NT— V—L—K—!

VASARIO GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I. 1. lašas, 2. ietis, 3. estai, 4. taurė, 5. urvas, 6. vinis, 7. antis. Paslėptas žodis: LIETUVA.

II. 1. vytis, 2. trispalvė, 3. Gedimino stulpai.

III. 1. Mindaugas, 2. Gediminas, 3. Algirdas, 4. Vytautas, 5. Ona, 6. Kazimieras, 7. Barbora Radvilaitė, 6. Emilija Platerytė.

V. 1. bulvė, 2. gaidys, 3. knyga, 4. laikas, 5. kempinė, 6. kelrodis, 7. adata.

VI. $1+2 \times 5-9 \div = 3$

VII. Vardan tos Lietuvos

Vienybė težydi. (Iš Lietuvos himno)

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Rita Sakutė

(Buvusi V. Kudirkos lit. mokyklos mokinė Ottawa mieste)

Pernai rudenį man teko skristi toli nuo Kanados į naują gimnaziją. Ši vienintelė lietuviška gimnazija išeivijoje yra Vokietijoje, mažame Huttenfelde kaimelyje, netoli Heidelbergo miesto.

Mokiniai į šią mokyklą atvyksta iš daugelio įvairių kraštų. Kiekvienas jų turi savo papročius ir kalba įvairiomis kalbomis — vokiečių, anglų, ispanų, portugalų — ir dėvi skirtingus rūbus. Tik vienas dalykas mus čia visus jungia, tai — LIETUVYBĖ.

Šiuo metu mokykloje yra 74 mokiniai: 42 mergaitės ir 32 berniukai. Iš jų 41 yra iš Vokietijos, 20 — iš JAV, 6 — iš Kanados, 3 — iš Argentinos, 2 — iš Urugvajaus, 1 — iš Dominikonų Respublikos ir 1 — iš Mali, Afrikos.

Mokiniai gyvena bendrabučiuose. Pereitais metais buvo pastatytas naujas bendrabutis berniukams; jie jame ir gyvena. Mergaitės apgyvendintos sename bendrabuty po dvi kambaryje.

Aš gyvenu su Ginta Draugelyte iš Rochester, New York. Gerai sugyvename. Dažniausiai mergaitės, drauge ir berniukai, gyvena su kita ar kitu iš skirtingo krašto. Taip turime progos geriau susipažinti su kita kalba, kultūra ir kt.

Klasėse einamieji dalykai dėstomi lietuvių, vokiečių ar anglų kalba. Anglų kalba mokausi chemijos, pasaulio istorijos ir, žinoma, anglų kalbos. Lietuviškai man dėstomi šie dalykai: algebra, trigonometrija, tikyba, muzikos istorija, lietuvių gramatika ir literatūra bei lietuvių istorija ir geografija. Vokiečių kalbos mokausi atskirai.

Laisvalaikiu dalyvauju dainų būrelyje, chore, dešimtuke, orkestrėlyje, tautinių šokių grupėje, ateitininkų bei skautų organizacijų susirinkimuose, ekskursijose ir t.t.

Man labai smagu kiekvieną dieną bendrauti su lietuvišku jaunimu. Labai patarčiau tėvams leisti savo vaikus į šią gimnaziją. Čia jie gerai pramoktų savąją lietuvių kalbą ir rašybą; sudarytų ryšius su kitų kraštų lietuvišku jaunimu, gautų savistovumo bei patyrimo organizaciniame gyvenime. Svarbiausia — daug ko išmoktų apie savo tėvynę — LIETUVĄ.

Vasario 16-tos
gimnazijos mokiniai
dalyvauja susikaupimo
valandėlėse įvairiomis
progomis.

*Nuotraukos —
Marijos Šmitienės*

ar žinai?

KAS YRA KARALIŲ ŽAIDIMAS?

Danguolė Sadūnaitė

Ar žinai, kodėl šachmatų figūros yra karaliai, karalienės, rikiai, pėstininkai, žirgai, bokštai?

Šachmatų žaidimą sugalvojo Azijoje prieš keliolika šimtmečių. Žodis **šach** kilęs iš persų žodžio, kuris reiškia **karalius**. Todėl žaidimas vadinamas karališku. Šachmatų žaidimas imituoja dviejų šalių karą.

Figūras nupiešė Almis Udrys, 11 m., iš Jackson, Michigan. Įrašyk lietuviškus jų vardus.

Ne visi karaliai mėgo žaisti šachmatais. Pasakojama, kad kai kinų imperatorius Wen-Ti pamatė du svetimšalius žaidžiant šachmatais, panoro ir jis išmokti. Bet, kai sužinojo, kad viena iš figūrų yra karalius ir kad tas karalius gali būti nugalėtas, labai įsižeidė. Įsižeidė taip, kad tiems svetimšaliams žaidėjams liepė nukirsti galvas!

Šiandieną niekas šachmatų žaidėjams galvų nekerta. Tačiau žaidėjai kartais taip įsikarščiuoja, kad, rodos, norėtų vienas kitam galvą nukirsti.

Yra tokių gudrių žaidėjų, kurie gali tuo pačiu metu žaisti net kelis žaidimus. Kai kurie žaidėjai žaidžia iš atminties, visai nežiūrėdami į šachmatų lentą.

Amerikos šachmatų žaidėjas Harry Nelson iš Pillsbury galėjo žaisti 12 ar 16 žaidimų iš karto aklu žaidimu. Rusas Aleksandras Alekhinas žaidė net 32 žaidimus tuo pačiu metu. 1951 metais George Koltanowski žaidė 50 žaidimų, nežiūrėdamas į lentas.

Pasauliniai šachmatų žaidimai prasidėjo prieš maždaug 130 metų.

19-to amžiaus pabaigoje Vilniuje buvo įkurtas pirmasis šachmatų būrelis. Tuo metu Lietuva buvo carinės Rusijos imperijos dalis. 1912 metais Vilniuje įvyko Rusijos šachmatų meistrų turnyras.

1920 m. Kaune buvo įsteigtas šachmatų klubas. Tada prasidėjo oficialūs šachmatų turnyrai su lietuviais žaidėjais. Pirmuoju Lietuvos čempionu 1926 m. tapo Ziskindas Machtas. 1929 m. įkurta Lietuvos šachmatininkų sąjunga, o 1930 m. Lietuva įstojo į Tarptautinę šachmatų federaciją.

Lietuviai ir dabar dalyvauja tarptautiniuose turnyruose ir net laimi aukso medalius.

- Ar žinai, koks skirtumas tarp lovos ir skruzdėlyno?
- Nežinau.
- Atsigulk ant skruzdėlyno — sužinosi!

Mokytojas klausia:

- Kokie paukščiai žmogui naudingiausi?
- Kepti! — atsako mokinys.

- Tėveli, kai žmogus išmoksta kalbėti, ko dar turi mokytis?
- Tylėti.

- Kodėl dailininkai savo pavardę visada rašo apačioje paveikslo?
- Kad paveikslo nepakabintų aukštyn kojomis.

- Kur skubi?
- Pas veteranorių!
- Kad tu visai panašus į žmogų?!

Muzikos mokytojas klausia tėvų:

- Kodėl jūs savo sūnų verčiat mokytis muzikos? Jis visai neturi klausos.
- Jam nereiks klausytis. Jis tik gros.